

Fact sheet

Fakta om Kulstof-14 dateringerne fra Borgring

Kulstof 14-datering er en af arkæologiens vigtigste metoder til at tidsbestemme fund af organisk materiale. Metoden bygger på, at kulstof i alt levende, organisk materiale – dyr eller planter – optager en lille mængde af den radioaktive isotop kulstof-14. Når organismen dør, henfalder den radioaktive isotop langsomt. Ved at måle den procentvise fordeling af kulstof-14 og andre kulstof-isotoper i materialet kan man derfor bestemme, hvor lang tid der er gået siden organismen døde. For at omregne aldersbestemmelsen til kalenderår kalibreres dateringen ved at sammenligne resultatet med en tabel ('grundkurve'), der bygger på målinger af årringsbestemt træ. Målingen har altid en vis usikkerhed - derfor er resultatet ikke et eksakt årstal, men et tidsrum, der er mere eller mindre bredt afhængig af kalibreringskurvens forløb.

Der er blevet undersøgt to prøver af træ fra Borgring ved Køge. Begge er taget fra de yderste årringe i forkullede stammer, der blev fundet i borgens nordport. Analyserne er foretaget af AMS 14C Dateringscenter ved Institut for fysik og astronomi, Aarhus Universitet, i samarbejde med Accium Biosciences laboratorierne i Seattle. Resultat af de to prøver er næsten ens:

Prøve nr. AAR-21258 (elmetræ) er målt til en C14-alder på 1082,25 år. Kalibreret alder med 95% sandsynlighed: 895-1017 e.Kr.

Prøve nr. AAR-21259 (egetræ) er målt til en C14-alder på 1091,25 år. Kalibreret alder med 95% sandsynlighed: 893-1012 e.Kr.

Fakta om Trelleborgene

Der kendes i alt fire store ringborge fra Vikingetiden i Danmark: Fyrkat ved Hobro, Aggersborg ved Limfjorden, Nonnebakken ved Odense og Trelleborg ved Slagelse. Dertil kommer to ringborge i Skåne: Borgeby nær Lund og en ringborg i Byen Trelleborg på Skånes sydkyst. Trelleborg ved Slagelse og Fyrkat er begge med sikkerhed bygget i Harald Blåtands tid, omkring 980. Det samme gælder med stor sandsynlighed Aggersborg og Nonnebakken, og måske også de to skånske borge. Borgene er alle bygget med træklædte jordvolde og med meget mange karakteristisk træk, bl.a. disse:

- Voldene er præcist cirkelrunde
- Portene er placeret i nøjagtig 90 graders indbyrdes vinkel i volden
- Voldens konstruktion med lodrette træstolper langs inder- og yderside og skrå støttestolper yderst

Disse træk er nu også dokumenteret på Borgring. Det er endnu ikke undersøgt, om Borgring også har store haller på borgpladsen, som det kendes fra Trelleborg, Fyrkat og Aggersborg.

Aggersborg, Fyrkat og Trelleborg har siden 2010 været på Unesco's tentative liste som kandidater til status som verdensarv. Afgørelsen bliver truffet sommeren 2015.